

Duchovným zvýšia platy

Platy duchovných sa od januára budúceho roka zvýšia o 7 %. Štátny rozpočet by to malo stáť vyše 50 miliónov korún (1, 664 milióna eur).

Kňaz, ktorý sa svojej práci venuje menej ako tri roky, bude mať plat 248, 84 eura (7 497 korún). Naopak, najvyšší príjem dosiahne sumu 656, 08 eura (19 765 korún). A to pri viac ako 30 rokoch vykonávania duchovnej práce. Zvýšenie základných plátov

a odvodov si v budúcom roku vyžiada 1, 664 milióna eur (50, 130 milióna korún). Výšku platu duchovných cirkví a náboženských spoločností určuje nariadenie vlády, ktoré ministerstvo kultúry predložilo do pripomienkového konania. Na ocenenie vysokej kvality výkonu ho môže príslušná cirkev zvýšiť o 30 percent. Duchovnému taktiež patrí hodnostný prídavok. (tasr)

Plus jeden deň, 27.10.2008

Pápež Benedikt XVI. zvažuje pozastavenie procesu svätorečenia pápeža Pia XII.

Pápež Benedikt XVI. zvažuje pozastavenie procesu svätorečenia jeho predchodcu z rokov 1939-58 Pia XII., kým nebude možné otvoriť historické archívy. Niektorí Židia obviňujú Pia XVII., že zatváral oči pred holokaustom. Vatikán tvrdí, že pracoval utajene a počas 2. svetovej vojny pomohol zachrániť mnohých Židov pred istou smrťou. Rádio Slovensko, 18:00, 30.10.2008

Madeleine Cinquin

Drobná francúzska mníška, známa ako sestra Emmanuelle, nešírila slávu svojho mena, ale elektrinu, vodu a vitamíny.

Veľkou hviezdou nebola. Sestra Emmanuelle? Nepoznám. Vravila dnes obyvatelia káhirských predmestí. Drobná a usmievavá mníška by sa nečudovala. Nešírila slávu svojho mena, ale elektrinu, vodu a vitamíny. A chudobní Egypťania možno nevedia, komu presne za to ďakovať, ale sú vďační.

Sestra Emmanuelle bola vzdelaná v politických vedách i vo filozofii, najväčšie šťastie však pocítila, keď žila medzi absolútnou chudobou. V Tunisku, Sudáne, Egypte. „Európa je akási morózna,“ vravela vo svojom poslednom rozhovore pre denník Le Figaro. „Medzi chudobou v Káhire nič také neexistovalo. Prepáčte mi to slovo, ale tam sme sa všetci rehotali. V Európe som natrafila na ľudí, ktorí sa stále na niečo sťažujú. Na počasie, na ro-

dičov, na manžela, na manželku!“

Carpe diem, to bolo treba vyučovať. Keď sa sestra Emmanuelle venovala vzdelávaniu mladých dievčat, stále im opakovala: Naučte sa byť šťastné teraz, v tejto minúte. „Stretávame sa s radosťou - oveľa častejšie, ako si myslíme. Musíme ju lapiť v pravom čase. Inak nám uniká život. Kúsok po kúsok,“ hovorila.

Ale to stále nebolo jej najdôležitejšie a najslávnejšie krédo. Tým bolo: milovať. Sestra Emmanuelle hovorila najčastejšie o láske, dokonca sa nehanbila priznať ani to, že je istým spôsobom zamilovaná do Jána Pavla II. Testament mala pripravený, aj reč, ktorá sa čítala na omši v Notre-Dame. Prítomných vyzvala, aby sa tešili, a žiadala, aby sa spoločne spieval spev Magnificat. SME, 25.10.2008

* 16. 11. 1908

+ 20.10.2008

Najnovší prieskum o antikoncepcii

Podľa prieskumu, na ktorom sa zúčastnilo vyše 1 300 prevažne žien a dievčat vo veku 15-40 rokov, až 56 percent Sloveniek užíva tabletkovú formu antikoncepcie ako ochranu pred neželaným otehotnením. Na druhom mieste (39 percent) je prezervatív a 13 percent žien sa nechráni vôbec. Len 21 percentám žien prispieva na náklady za antikoncepciu aj partner a 10 percentám hradí celú antikoncepciu manžel či partner. Hlavným zdrojom pre získavanie informácií v tomto smere je gynekológ (73 percent), internet (32 percent) a tlačené médiá (26 percent). Polovica žien je ochotná za mesačnú dávku antikoncepcie zaplatiť do 500 Sk.

(bs),

PRAVDA, 27.10.2008

Adoptoval si 26-ročnú ženu

Indický biskup hľadal „duchovné osvieženie“

NAÍ DILLÍ - Svojským spôsobom si spestril život indický katolícky biskup John Thattungal (58), ktorý si adoptoval 26-ročnú ženu. Reakcia Vatikánu nedala na seba dlho čakať a duchovného až do prešetrenia prípadu odvolali zo všetkých funkcií. Biskup z mesta Kerala sa bráni a tvrdí, že k ničomu nekalému nedošlo.

„Tá žena má duchovnú moc. Cítim k nej len otcovskú lásku. Tento vzťah mi poskytuje duchovné osvieženie,“ citovali ho miestne médiá. Cirkevných hodnostárov však nepresvedčil. Podozrivé je hlavne to, že žena je dospelá. Konanie biskupa posudzuje trojčlenná komisia, ktorá svoju správu zašle Vatikánu. Ten nestanovil žiaden termín, požiadal však, aby ju vypracovali čo najrýchlejšie. (rok)

Nový čas, 27.10.2008

Výstavy a ponuka galérií

Matúš Zajac: Podoby viery
Nitrianska galéria, Župné námestie 3, Nitra, otvorené: ut až ne od 10. do 17. h vernisáž: 22. októbra; trvanie: do 30. novembra
Matúš Zajac predstavuje dlhodobý cyklus fotografií zo života kňazov, rehoľných sestier, interiérov kostolov či drevených kostolíkov. Snímal náboženské prejavy kresťanstva, pravoslávnej cirkvi, židovského vierovyznania i tibetských mníchov. (oj)

PRAVDA, 25.10.2008

Krajina bez koruny

Riziká monarchie najlepšie ukazuje malý mentálny experiment - stačí si predstaviť Slovensko na čele s kráľom Ivanom Prvým. Na hostiny chodia len kamaráti, neposlušní dvorania ignorujú pozvania na nudné večere s cudzími panovníkmi.

No aspoň by odpadla dilema, či na dôležité štátne akcie volať aj vyslúžilé hlavy štátu. Rozhodnutie nepozvať na banket s Alžbetou II. Michala Kováča a Rudolfa Schustera by bolo otázne, aj keby tam hostí bolo len dvadsať. Nie stodvadsať. Sú menej známi od nitrianskeho župana, ktorého by medzi stolujúcimi najskôr nevedeli identifikovať ani vlastní voliči? Majú menšie štátnické zásluhy ako Jozef Golonka či menší morálny kredit než arcibiskup Sokol? Lebo všetci z nich tam na rozdiel od Kováča so Schusterom boli.

Pravda je, že pozvánku im mohli požičať Fico s Paškom, ktorí sa s britskou kráľovnou stretnúť nešli. Čo robili namiesto večere s najvplyvnejším monarchom sveta? Liečili sa doma ako Počiatek cez krízu? Namiesto reči o živote v Buckinghamskom paláci pozerali na svoj Panelák? Povedať, že neprišli, lebo s kráľovnou už obedovali, je asi tak zdvorilé, ako začať po ulici behať bez gátí. Veď ich nosili doteraz. Jediné šťastie je, že u nás nikto neslúži doživotne. Nech žije republika!
SME, 25.10.2008

Kráľovná pri Božom hrobe

V symbolickom duchu patróna Anglicka sv. Juraja sa niesla návšteva britskej kráľovnej Alžbety II. v Spišskej Sobote, kde navštívila Kostol sv. Juraja. Kráľovnú kostol, ktorý patrí k najvzácnejším a najzachovalejším na Slovensku, zaujal. „Pristavili sme sa dlhšie aj

pri Božom hrobe z 18. storočia, ten ju skutočne zaujal, také niečo vraj ešte nevidela, „ povedal správca kostola a rímskokatolíckej farnosti v Spišskej Sobote Michal Lipták. Kráľovná sa podpísala aj do pripravenej knihy návštev. (sita)

Plus jeden deň, 25.10.2008

Kráľovná obdivovala Tatry aj z električky

Najskôr si naše hory obzrela spoza okna lietadla, dole ju privítala hmľa. Lomnický štít sa nakoniec ukázal

Po Bratislave okúzliť včera kráľovná aj Tatrancov a turistov. Zahmlený Lomnický štít sa kráľovskej rodine odhalil krátko nato, ako dorazili do hôr.

POPRAD. Kráľovná Alžbeta II. bola návštevou Slovenska nadšená, povedal slovenský prezident Ivan Gašparovič krátko potom, čo sa jej lietadlo odlepilo s polhodinovým meškaním a nabralo smer Londýn. Vo Vysokých Tatrách bolo včera ráno okolo nuly a hustá hmľa. Napokon sa však z oblakov vynoril aj Lomnický štít.

Alžbetu II. vítal v Tatrách prezidentský pár, fujaristi a goralská ľudová hudba. Hlučné miesto v programe neexistovalo, väčšina stretnutí trvala päť minút. Ešte v podhorí ju zaujal drevený kostol Nepoškvrneného počatia panny Márie, kde sa krátko porozprávala s farárom Štefanom Mordelom.

„Privítal som jej majestát a stručne som jej povedal o našom kostole. Pýtala sa, koľko má rokov. Keď som povedal, že 120, uznanlivo prikývla a rozlúčila sa,“ opísal stretnutie farár.

Na Hrebienok kráľovský pár vy-

viezla električka, počas jazdy rozprávali kráľovnej o veternej smršti a snahe obnoviť zničený les. Hore už čakali lyžiari v dobových kostýmoch, horskí nosiči, vodcovia i záchranári. Kráľovnej, ktorá pozorne sleduje ekologické trendy, ukázali prvú bezbariérovú trasu z Hrebienka k Rainerovej chate.

Miestni, turisti a deti zo základných škôl, ktoré dostali na tento deň voľno, lemovali prístupovú cestu. Čakanie si krátili pospevovaním chorálu Slovesnkooooo, Slovenskooo, Anglickooooo, Anglickooooo a odpočítavali sekundy po anglicky.

Do Kostola sv. Juraja v Spišskej Sobote, kde sa husto zaplnilo námestie, dorazila Alžbeta II. už s miernym časovým sklzom. Ľudia v dave nedočkavo tipovali, ktorá asi môže byť kráľovná. Podobne ako v Smokovci si ju zásadne mýlili s elegantnou paňou v ružovom kabátiku.

Skutočná a ochotne mávajúca i usmiata kráľovná robila na Popradčanov dojem všade. „Bola som dojatá, je v nej niečo neobyčajne ľudské a milé,“ povedala Dagmar Dilongová, ktorá na kráľovnú čakala aj s dcérou Ester.

Daniel Vražda a sita

SME, 25.10.2008

Pero niekto ukradol

V symbolickom duchu patróna Anglicka sv. Juraja sa niesla návšteva britskej kráľovnej v Spišskej Sobote, kde navštívila Kostol sv. Juraja. Kráľovnú kostol, ktorý patrí k najvzácnejším a najzachovalejším na Slovensku, zaujal. „Pristavili sme sa dlhšie aj pri Božom hrobe z 18. storočia, ten ju skutočne zaujal,

také niečo vraj ešte nevidela,“ povedal správca kostola a rímskokatolíckej farnosti v Spišskej Sobote Michal Lipták. Kráľovná sa podpísala aj do pripravenej knihy návštev.

Podľa televízie Markíza však pero, ktorým sa podpísala vzápätí niekto ukradol. (sita. Pš)

Plus jeden deň, 25.10.2008

Turistika v krojoch

Asi 500 ľudí si dnes výstupom na Smutné sedlo pripomenulo obeť Západných Tatier. Niektorí z nich však mali namiesto turistického odevu oblečené tradičné kroje. Pamiatku zosnulých si uctili aj smutnými goralskými piesňami.

Takto neobvykle oblečených turistov môžete v Západných Tatrách stretnúť raz do roka. Už 13. krát si výstupom na Smutné sedlo pripomínajú tých, ktorí sa z tatranských vrchov už nevrátili.

účastníci výstupu: „Každoročne nás tu vracia len tá tradícia.“

účastníci výstupu: „Výstup trval tak hodinu, počasie nám prialo.“

Po hrebeňoch Západných Tatier sa kedysi potulovali len hľadači pokladov, pastieri, či poľovníci. Turistika

priniesla svoje obeť až v roku 1911.

Blažej Kováč, Klub seniorov horskej služby: „Prvými známymi obeťami boli poľskí návštevníci.“

Odvtedy k nim pribudlo ďalších 114 turistov. Posledné tabule na symbolický cintorín v Ždiarskej doline osadili minulé zimu. Záchraná akcia po páde lavíny bola pre Jána Matláka tou najsmutnejšou.

Ján Matlák, predseda rady Horskej služby SR: „Kedy sa človek musí dívať na kamaráta.“

Na spomienkovej omši si asi 500 účastníkov pripomenulo krásu, ale i zradnosť Tatier.

Ján Paciga, kňaz: „Aby sme sa z nich vždy živí a zdraví vrátili.“

Dominika Lukáčová

TV Markíza, 19:00, 26.10.2008

Pietna spomienka pri príležitosti 101. výročia černovskej tragédie

Pietna spomienka pri príležitosti 101. výročia černovskej tragédie sa v pondelok uskutočnila pri pamätníku na cintoríne v ružomerskej mestskej časti Černová. Približne 150 veriacich si pripomenulo okolnosti vysvätenia ich kostola. Tragédia v Černovej sa odohrala 27. októbra 1907, keď sa jej obyvatelia vzopreli proti uhorskej moci. Nesúhlasili, aby ich novo postavený chrám posvätili bez prítomnosti

ich rodáka, kňaza Andreja Hlinku, ktorý bol v nemilosti vtedajších cirkevných a štátnych úradov.

Tamojší veriaci nepustili procesiu do dediny a tak dal veliteľ žandárov strieľať do protestujúceho davu. Zomrelo 15 ľudí, 12 bolo ťažko a 40 ľahko zranených. Za účasť na vzbure bolo v marcovom procese v roku 1908 odsúdených 38 ľudí spolu na 36 a pol roka väzenia.

Rádio Zet, 28.10.2008

Žilinský biskup Tomáš Galis uskutočňuje putovanie po dekanátoch žilinskej diecézy

Žilinský biskup Tomáš Galis uskutočňuje putovanie po dekanátoch žilinskej diecézy. Dnes v púchovskom dekanáte odslúži svätú omšu vo farskom Kostole všetkých svätých. Po nej bude katechéza s diskusiou na tému Byť kresťanom podľa svätého Pavla. Od 28. do 30. októbra sa zúčastní 61. plenárneho zasadnutia Konferencie biskupov Slovenska na Donovaloch. **Rádio Frontinus, 27.10.2008**

Ministerstvo kultúry navrhuje dofinancovať prevádzky cirkví a náboženských spoločností z rezervy vlády

Ministerstvo kultúry navrhuje dofinancovať prevádzky cirkví a náboženských spoločností. Z rezervy vlády má ísť na tento účel takmer 30 mil. korún, čo je vyše 981 tisíc .

Rádio Slovensko, 29.10.2008

Posledný cisár

V prvom rade chcel ukončiť vojnu

KAROL I. Habsburský nastúpil v roku 1916 na rakúsko-uhorský trón po smrti Františka Jozefa I. , namiesto svojho zavraždeného strýka Františka Ferdinanda d'Este. Bol posledným rakúskym cisárom a českým a uhorským kráľom.

Jeho hlavnou snahou bolo čo najskôr ukončiť vojnu a udržať monarchiu. Situácia sa však stále zhoršovala. Medzi národmi Rakúsko-Uhorska prebiehali čoraz silnejšie pokusy o osamostatnenie sa, k čomu nepomohla ani situácia v Rusku, kde prebehla revolúcia a zvrhla vládu Romanovcov. Po porážke Nemecka a konci I. svetovej vojny sa monarchia rozpadla nadobro. Karol I. bol nakoniec nútený odísť do exilu.

Odtiaľ sa ešte niekoľkokrát pokúsil obnoviť svoju ríšu, ale už sa mu to nepodarilo.

Bol odvedený aj s rodinou na ostrov Madeira, kde po mesiacoch utrpenia nakoniec zomrel na zápal pľúc. 82 rokov po smrti ho pápež Ján Pavol II. blahorečil. **(pav)**

Plus jeden deň, 25.10.2008

Pápež sa chystá do Afriky

VATIKÁN. Pápež Benedikt XVI. včera oznámil, že v marci budúceho roka navštívi Kamerun a Angolu, ktorá bude oslavovať 500. výročie príchodu kresťanstva do krajiny. Pôjde o jeho prvú cestu do Afriky od zvolenia do úradu v apríli 2005.

(čtk), SME, 27.10.2008

V Bátorových Kosihách sa deti zoznamujú s Bibliou

V Bátorových Kosihách sa počas týždňa deti prostredníctvom bábových predstavení a netradičných hodín náboženstva a literatúry zoznamujú s Bibliou. V stredu večer v miestnom reformovanom kostole vystúpi Attila Zsapka a skupina Korzár. **STV2, 28.10.2008**

K chudobe sme citliví a ľahostajní zároveň

Sociálny systém je často nespravodlivý. Paradoxne najmä voči tým najbiednejším. Slováci sú veľmi citliví na ľudské nešťastie, ale len do určitej miery.

Citlivosť platí predovšetkým v kruhu našich rodín. Sme citliví a zároveň ľahostajní. Stretnutie s chudobnými, slabými, chorými alebo bezdomovcami nás núti k zaujatiu postoja. Väčšina ľudí zaujme postoj ľútosť. Áno, je nám ich ľúto, ale pri tomto pocite to často aj končí. Ľudia najčastejšie riešenia nehľadajú, zamieňajú ich za odpovede typu: „je mi ho ľúto“, alebo ak je nevyliciteľne chorý, hovoríme „je to asi jeho osud“, alebo ak je bezdomovec závislý od alkoholu, zvykneme povedať: „tak mu treba, môže si za to sám“.

Pravda o človeku však nie je taká povrchná. Človek nie je len tým, čo vidíme zvonka. Situácia, v ktorej sa človek v núdzi nachádza, je často výsledkom aj jeho vlastných rozhodnutí, rodinných situácií, alebo aj zle nastaveného sociálneho systému.

Kto pomôže mne?

Ľudia sú už voči biede a nešťastiu do určitej miery otupení. Povieme si, veď na to tu je charita, na to tu je cirkev, nech im pomôžu. Kto pomôže mne? Nikto mi nič nedá zadarmo. Nevieme, alebo nechceme pomôcť a podeliť sa. Občas však zabúdame, že je tu aj štát a miestna samospráva, ktorých povinnosťou je postarať sa o ľudí v sociálnej núdzi, ako aj postarať sa o ich prístrešie. Samozrejme, aj charita môže zastúpiť štát v poskytovaní tejto pomoci, ak ju štát podporí. Je fajn, že ekonomika funguje. Treba šetriť štátne výdavky. Áno, ale sú tu aj ľudia, ktorí trpia a potrebujú pomoc. V zákonoch sú často diery.

Príbehov, aký má Dáriuš a jeho rodina, je v našich zariadeniach nespočetné množstvo. Verejnosť o nich nevie, pretože sa o tom nepíše. Zopár týchto príbehov vymenujem:

V istej mestskej časti Bratislavy deložovali z bytu v paneláku 84-ročnú duševne chorú ženu pre neplatenie nájomného. Skončila v charitnom útulku pre bezdomovcov, kde bola takmer rok. Čakala na umiestnenie v domove dôchodcov, ktorý jej pracovníci útulku dopomohli vybaviť. Samospráva jej nevedela pomôcť. Deti jej nechceli pomôcť. Takýchto ľudí sú v útulkoch desiatky. Prečo?

Prečo človeka s onkologickým ochorením v poslednom štádiu dovezú z nemocnice v Bratislave a zložia v útulku pre bezdomovcov, kde je doteraz.

Má príjem menej ako štyritisíc korún a to je na umiestnenie v hospici málo. Jeho rodina je ľahostajná.

Prečo sa nenájdu peniaze na financovanie opatrovateľskej služby, aby starí ľudia mohli dožiť doma v domácom prostredí, ale musia ísť do inštitucionalizovanej starostlivosti domova dôchodcov?

Prečo nemocnice každý týždeň prepúšťajú na ulicu desiatky chorých bezdomovcov, ktorí nemajú kam ísť a potrebujú doliečenie. Vraj ich tlačia zdravotné poisťovne, ktoré neprepláčia viac ako dva týždne hospitalizácie a doliečovacie zariadenia sú plné a je ich málo.

Prečo ak sa rodina s deťmi ocitne bez prístrešia a bez peňazí, je jediným riešením umiestnenie detí v detskom domove a rodičia idú do útulku pre bezdomovcov?

Iba spolu

A čo sa deje za bránami charitatívnych organizácií? Snažia sa robiť často všetko, čo sa len dá, aby zmiernili zlú životnú situáciu mnohých jednotlivcov. A to prostredníctvom zariadení, ako sú detské domovy, útulky, krízové centrá, zariadenia pre pomoc rodinám, domovy pre hendikepovaných, starých a chorých atď. Zamestnanci, ktorí v nich pracujú, sú často práve ľudia, ktorí neostávajú iba pri pocite ľútosť, ale chcú núdnym naozaj pomôcť. Boria sa s riešením zložitých situácií ľudí v núdzi a so sociálnym systémom, ktorý je často nespravodlivý, a to paradoxne hlavne voči tým najbiednejším.

Odstránenie, alebo zmiernenie chudoby je možné iba spoločným úsilím štátu, charitatívnych či iných neziskových organizácií, cirkví, ako aj aktívnym zapojením širokej verejnosti. Mladí ľudia by mali byť vychovávaní k solidarite a uvedomeniu si toho, že hodnota človeka nespočíva v tom, čo má oblečené, aké má auto, alebo kde býva. Ak ostaneme ľahostajní, príbehy ako ten Dáriušov sa môžu končiť naozaj tragicky.

Radovan Gumulák

generálny sekretár
Slovenskej katolíckej charity
SME, 28.10.2008

Prešovčania prepisujú listy sv. Pavla

Prešovčania ručne prepisujú časť Svätého písma. Prepísané listy svätého Pavla potom ako dar doručia pápežovi do Vatikánu. Akciu rozbehli pri príležitosti vyhlásenia Roku svätého Pavla.

Pápež v lete pri príležitosti 2000-ho výročia narodenia svätého Pavla vyhlásil rok venovaný tomuto svätcovi. Gréckokatolíci v Prešove sa preto rozhodli jeho listy zo Svätého písma ručne prepísať.

Andrea Čusová, iniciátorka projektu: „Svätého Pavla veľmi často citujú napríklad na svadobných oznámeniach, je to ten legendárny Prvý list Korint'anom XIII. hlava, kde láska hory prenáša.“

Sväté písmo prepisujú na troch miestach. Akcia zaujala najmä mladých v tejto kaviarni.

Ivana Kovaľová: „Je to akcia, ktorá určite povzbudí mladých k tomu, aby vlastne čítali Sväté písmo.“

Takmer každý deň sa tu zastavia aj bezdomovci z charitného útulku.

Anketa:

Opýtaný 1: „Pretože v to verím.“

Opýtaný 2: „Je to dačo krásne, úžasné.“

Opýtaný 1: „Pán pozná myšlienky múdrych a vie aké sú márne.“

Od svätého Pavla sa zachovalo 13 apoštolských listov, ktoré majú 87 kapitol. Ich ručné prepisovanie nie je časovo ohraničené.

Andrea Čusová, iniciátorka projektu: „Jeden prepíše vetu, jeden odsek.“

Podľa toho čo ho zaujme.“

Peter Tirpák, Pastoračné centrum: „Možno aplikovať toto slovo, ktoré práve prepisuje osloví ho a možno ho môže aplikovať do svojho vlastného života.“

Prepísané listy potom zviažu do jednej knihy a osobne doručia Svätému Otcovi.

Martin Jedinák

TV Markíza, 28.10.2008

www.tkkbs.sk

V Moskve zavraždili jezuitov

Dvoh katolíckych kňazov z jezuitského rádu našli v utorok večer mŕtvych v jednom moskovskom byte. Bodné zranenia, ktoré mali na tele, nasvedčujú tomu, že boli zavraždení.

Oznámila to včera ruská polícia. Telá kňazov, z ktorých jeden bol Rus a druhý Ekvádorčan, našli podľa policajnej správy v byte, ktorý je v exkluzívnej moskovskej štvrti neďaleko Kremľa.

Podľa vyšetrovateľov zomreli už v pondelok alebo skôr.

(čtk)

Plus jeden deň, 30.10.2008

Rusov žalujú za Katyň

Štrasburský súd požiadala Rusko, aby vyjasnilo masaker v Katyni.

VARŠAVA, BRATISLAVA. Poľsko ruské vzťahy už roky zaťažuje katynský masaker. Najnovšie sa dostal až pred Európsky súd pre ľudské práva, ktorý žiada od Moskvy vysvetlenie, ako k masakru došlo.

Žalobu na Rusko podali príbuzní dvoch zavraždených vojakov. Päť rokov sa naťahovali s ruskými súdmi, pričom sa im podarilo dokázať, že ich blízkych zavraždili. Pre rôzne obštrukcie sa však nedostali k dokumentom, ktoré mohli zločin objasniť. Obrátili sa preto na štrasburský súd. Nasledovať ich môžu stovky ďalších.

Poľský denník Gazeta Wyborcza napísal, že Katyň sa tak môže stať pre Rusov ďalším Čechenskom. Jeho obyvatelia, ktorí neuspeli so žalobami na ruských súdoch, začali sa hromadne obracať na Európsky súd pre ľudské práva.

Moskva prehráva jeden prípad za druhým a musí platiť aj masťné odškodné.

V Katyni ruská tajná polícia na priamy rozkaz diktátora Josifa Stalina zavraždila vyše dvadsaťtisíc poľských dôstojníkov, intelektuálov a kňazov.

(čtk, hud)

SME, 30.10.2008

Kremácie už nie sú tabu

Spaľovanie je lacnejšie a preniká aj na vidiek. Starší si hroby rezervujú

Slováci čoraz viac zvažujú popri bežnom pohrebe aj spolpolnenie. Pomohlo tomu aj zrušenie cirkevného zákazu.

Slováci menia postoj k pohrebným obradom. Čoraz viac ľudí sa necháva spolpolňovať, v niektorých mestách počet kremácií dokonca prevyšuje tradičné pohreby. A pre nižšie ceny obradov sa pridáva aj vidiek. Zhodujú sa na tom prevádzkovatelia všetkých slovenských krematórií.

Etnologička Magdaléna Páriková ako nezanedbateľný dôvod vidí aj to, že katolícka cirkev už kremáciu nezakazuje a konzervatívnejší ľudia ju berú ako prirodzenú.

Väčšinou mladší

Vincent Franc z firmy Funeral, ktorá prevádzkuje krematórium v Žiline, tvrdí, že spolpolnenie môže byť v porovnaní s klasickým pochovaním do zeme lacnejšie až o šesťdesiat percent.

Spolpolňovať sa dávajú najmä mladší ľudia z väčších miest. Napríklad na strednom Slovensku sa pre takýto obrad podľa Pavla Bielika z banskobystrického krematória čoraz častejšie rozhodujú aj ľudia z prímestských obcí.

Krematóriá sú v najväčších mestách a prístup ľudí sa podľa regiónov mení.

Najviac ľudí sa stále dáva spolpolňovať v hlavnom meste. Podľa riaditeľa pohrebniectva Marianum Miloslava Hrádeka je pomer medzi kremáciami a pochovávaním do zeme v pomere tri ku jednej. Hrádek vysvetľuje, že kremácia je žiadaná najmä medzi mladšími ľuďmi, ktorí bývajú na sídliskách. Naopak, „starí“ Bratislavčania preferujú pochovávanie do zeme.

Franc s ním súhlasí. Hovorí, že pomer kremácií a pochovávaní do hrobov je v Žiline približne päťdesiat ku päťdesiat. O kremáciu má podľa neho záujem najmä stredná generácia.

Naopak, v Nitre sa podľa Petra Vysokého z miestneho krematória výrazne viac ľudí pochováva do zeme. V nitrianskom krematóriu paradoxne slúžia obrady viac pre rodi-

ny zo vzdialeného Martina ako pre Nitranov.

Mesto verzus dedina

Rozdiely v prístupe ku kremácii sú aj medzi mestom a dedinou. Vo väčšine krematórií je spolpolňovanie stále doménou mestského obyvateľstva. Čoraz viac sa však pridávajú aj ľudia z dedín.

Na východe Slovenska sa podľa Karola Kačmáryho z košického krematória Košičania na celkovom počte kremácií podieľajú päťdesiatimi percentami. Zvyšok tvoria obyvatelia celého východu republiky.

Kremácia je lacnejšia

Všetci opýtaní prevádzkovatelia krematórií sa zhodujú na tom, že spolpolnenie je výrazne lacnejšie ako pochovanie do zeme. Zo západu na východ Slovenska sa ceny menia, ale najlacnejšia verzia pohrebu vychádza v prospech kremácie.

Ján Molnár z novozámockého krematória tvrdí, že skromnejší pohreb spolpolnením stojí osemtisíc korún (vyššie 265 eur). Tradičný pohreb v skromných podmienkach môže vyjsť na viac ako 12 tisíc korún (asi 400 eur).

Cenu kremácie výrazne zníži, ak si pozostali urnu zoberú so sebou domov a nemusia tak platiť za prenájom hrobového miesta. Krematóriá však už museli riešiť aj s prípadmi, keď pozostali urnu nechali v krematóriu a bez zaplatenia z obradu odišli.

Hrádek tvrdí, že ľudia v Bratislave si nezvyknú prenajímať nové hrobové miesta, skôr si prenajímajú miesta vedľa aktuálneho hrobu. O rezerváciu sa zaujímajú ľudia väčšinou až po štyridsiatke. Poplatky za rezerváciu miesta sú v jednotlivých mestách rôzne. Pohybujú sa v tisícoch korún. Urny zostávajú aj zabudnuté.

Krematóriá na Slovensku

Aktuálne sú v najväčších mestách:

Bratislava, Košice, Banská Bystrica, Nitra, Žilina a v Nových Zámkoch

V najbližšom období pribudne aj: v Leviciach

SME, 30.10.2008

Vatikán chce psychologicky testovať budúcich kňazov

VATIKÁN (REUTERS) - Nádejní katolícki kňazi by mali podstúpiť psychologické testy, ktoré by včas odhalili mužov so silnými homosexuálnymi sklonmi, ale aj heterosexuálov neschopných ovládať svoje pudy. Vatikán to včera navrhol v novom dokumente, už druhom za tri roky, ktorý hľadá spôsob, ako zabrániť podobným škandálom so sexuálnym zneužívaním, aké otriasli cirkvou pred šiestimi rokmi. Vatikán uvádza, že skoré rozpoznanie „niekedy až chorobných“ psychologických úchyliet mužov pred ich vysvätením za kňazov môže pomôcť predísť tragickým prípadom.

Rektori seminárov a ďalší hodnostári môžu požiadať o spoluprácu externých znalcov, ak si s vykonaním testov nedokážu poradiť sami, radí Vatikán.

„Cirkev má povinnosť rozpoznať, či sú kandidáti povolani a vhodní na kňazskú službu,“ uvádza sa v dokumente vatikánskej Kongregácie pre katolícku výchovu. „Kňazská služba si vyžaduje isté vlohy, ako aj morálne cnosti a teologické schopnosti, podporené ľudskou a psychickou, a najmä citovou vyrovnanosťou, čo umožní jedincovi byť primerane predurčeným na to, aby sa oddal životu v celibáte,“ píše sa v ňom.

Vatikánski predstavitelia na včerajšej tlačovej konferencii uviedli, že

testovanie budúcich kňazov by nemalo byť povinné. Rozhodovať o ňom majú prípad od prípadu rektori seminárov, keď budú chcieť mať istotu, že adept je vhodný na kňazskú službu.

Psychológovia zapojení do testovania by mali pomôcť odhaliť prípadnú nezrelosť a nevyrovnanosť osobnosti uchádzača. „Medzi takéto oblasti nezrelosti možno zahrnúť silnú citovú závislosť, nedostatok slobody vo vzťahoch, nadmernú strnulosť charakteru, nedostatok lojality, nejasnú pohlavnú identitu či hlboko zakorenené homosexuálne sklony. Keď pôjde o tieto prípady, cesta ku kňazskej službe by mala byť prerušená,“ hovorí dokument.

Podľa Vatikánu „nestačí si byť istý schopnosťou kandidáta zdržiavať sa pohlavných aktivít“, rektori seminárov by mali aj „vyhodnotiť jeho sexuálnu orientáciu“. Kardinál Zenon Grocholewski, vedúci kongregácie, ktorá pripravila dokument, dostal aj otázku, prečo sa muž so zakorenenými homosexuálnymi sklonmi nemôže stať kňazom, kým iný s hlboko zakorenenými heterosexuálnymi sklonmi môže. „Homosexualita je úchyľka, abnormalita a rana, ktorá nedovoľuje kňazovi náležite vykonávať svoje poslanie,“ odpovedal kardinál.

PRAVDA, 31.10.2008

Fórum života pripravilo pietnu akciu

Občianske združenie Fórum života združujúce 34 organizácií, pripravilo v Bratislave pietnu a modlitbovú akciu „Sviečka za nenarodené deti 2008“. Za ochranu života sa veriaci dnes modlili aj pred niektorými nemocnicami, kde sa vykonávajú umelé potraty. Večer bola aj svätá omša za deti, ktoré sa nemohli narodiť a za ich rodičov. Po jej skončení sa uskutočnil sviečkový sprievod veriacich k pamätníku nenarodených detí na Bezručovej ulici pri Modrom kostolíku.

Rádio Slovensko, 1.11.2008

Sviatok všetkých svätých treba deťom vysvetliť

Sviatok všetkých svätých si kresťania pripomínajú už takmer 1400 rokov.

Tento deň využijú na návštevu cintorínov tisíce Slovákov. Dušičkové sviatky svojou atmosférou vplývajú nielen na dospelých ale aj na deti.

Anna Chrenková, učiteľka a detská psychologička: „Treba im hovoriť pravdu.

Nie že odišiel a im to rozprávať

tak rozprávko alebo nejakou bolesťou, ale teda priniesol to život. Deti to vždy pochopia, ale treba im to vždy po pravde povedať, aká udalosť nastala. Potom teda deťom zdôrazní aj ako sa treba správať na takýchto pietnych miestach, čo to miesto vlastne je, aby tam s úctou išli, aby tam nebehali, nehrali sa, ale teda pospomínali.“

Rádio VIVA, 1.11.2008

Aj ženatí muži môžu byť kňazmi

Aj medzi katolíckymi kňazmi sú takí, ktorí nosia obrúčku a to aj napriek tomu, že rímskokatolícka cirkev striktné vyznáva celibát. Za kňazov tak môžu byť vysvätení aj ženatí muži.

Celibát je pre rímskokatolícku cirkev síce posvätný, katolícki kňazi sa teda ženit nesmú, ženatí muži sa však kňazmi stať môžu.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Ak Svätý Otec dá na to súhlas osobitný a manželka vyjadří súhlas a zároveň je postarané o rodinu, tak aj takýto človek sa môže stať kňazom.“

Musí sa však zaviazat' k celibátu.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Celibát ako taký nie je problémom množstva kňazských povolaní.“

Názory na celibát sú však rôzne. Skupina kňazov, ktorí s ním nesúhlasia, má na Slovensku dokonca svoju vlastnú cirkev.

Augustín Bačinský, biskup Slovenskej Starokatolíckej cirkvi: „Ježiš ako zakladateľ kresťanskej cirkvi nikde nejak nezdôrazňoval, že celibát by mal existovať.“

Starokatolícka cirkev na Slovensku má 1733 členov. Pôsobí v nej päť kňazov, ktorí sa s celibátom nestotožnili. Podľa slov jej biskupa by do nej chceli vstúpiť viacerí rímskokatolícki kňazi.

Augustín Bačinský, biskup Slovenskej Starokatolíckej cirkvi: „Tí ľudia, ktorí najviac hovoria o manželstve, o rodine, totiž kňazi, by mali ísť aj príkladom v tomto smere.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Táto tradícia zostáva v súčasnosti zachovaná.“

V rímskokatolíckej cirkvi teda môžu pôsobiť aj ženatí kňazi. Od súhlasí to však musí jedine pápež. O zrušení celibátu zatiaľ rímskokatolícka cirkev neuvažuje.

Darina Mikolášová
TV Markíza, 29.10.2008

O smrti a po smrti

November nie je najsmutnejší mesiac len preto, že býva upršaný a chladný. Je to aj mesiac, keď si časť kresťanského sveta spomína na svojich mŕtvych. A tých, čo žijú, konfrontuje s vlastnou pomínelosťou. Aj keď je smrť všade prítomná, pre veľkú časť súčasnej západnej civilizácie je témou, o ktorej sa mlčí. O smrti sa nehovorí a ľudia ju vnímajú až v súvislosti s odchodom niekoho blízkeho, s ktorým sa prídu rozlúčiť. Myšlienku, že aj JA tu raz nebudem - a možno už zajtra, si takmer nik nepripúšťa. Žit' znamená byť splodený a porodený, rásť, učiť sa, dozrievať, pôsobiť, milovať, plodiť, užívať si, zúfať, mať nádej, dôverovať, bojovať a trápiť sa, starnúť, a predsa nakoniec zomrieť. „Život je Bytie smerujúce k smrti,“ napísal nemecký filozof Martin Heidegger. Myšlienka, že človek a jeho život sa nekončia smrťou, vznikla pravdepodobne zároveň so vznikom náboženstva. S vierou, že existujú mocnosti, ktoré majú vplyv na život pozemský aj posmrtný. To viedlo človeka už v kamennej d!

obe nenechať svojich mŕtvych divej zveri, ale pochovať ich, mŕtvolu zaťažiť kameňmi alebo ťažkými kostami mamuta. A tak umožniť mŕtve mu po rozklade jeho telesnej schránky prechod do iného sveta. Do hrobu sa postupne pridávali kyjaky, oštepky, klenoty, ale aj nádoby s potravinami, aby mŕtvy na druhom svete netrpel núdzou. Zaujímavé je, ako to dokazujú archeologické nálezy, že úplne chýbalo pracovné náradie. Predpokladalo sa, že na druhom svete sa nemusí viac pracovať, namáhať, ale že si možno len užívať a reprezentovať. O čo významnejšia osobnosť, o to bol bohatší hrob a predmety v ňom uložené. Až v mladšej bronzovej dobe, asi v rokoch 1 200 až 500 pred Kristom sa v niektorých častiach Európy presadilo spaľovanie mŕtvych. Pravdepodobne pre presvedčenie, že proces rozkladu sa urýchlil a mŕtvy tak skôr prejde do sveta, z ktorého niet návratu. Prvé peklo, prvé zatratenie. Presvedčenie a nádej, že význam každého jednotlivca je väčší a presahuje jeho krátku existenciu počas pozemského života, pomáha veriť, že ľudský život má zmysel, že to, po čom človek túži, patrí k jeho podstate a dosiahne to až vo „večnom živote“. Dôkazom tohto presvedčenia a viery v posmrtný

život sú kolosálne staroveké monumenty. Kult smrti a posmrtného života z nich najvýraznejšie reprezentujú egyptské pyramídy aj v skalných masívoch Egypta vytesané hrobky v Údolí kráľov a doteraz neprekonané umenie balzamovať mŕtvych. Žiadna iná staroveká kultúra sa tak intenzívne nezaoberala kultom smrti ako egyptská. Smrť sa tam vnímala ako najpregnantnejší hraničný zážitok jednotlivca. Pre starých Egypťanov nebola koncom existencie, ale, naopak, začiatkom novej -dôvernej, ale aj tajomnej existencie, kde platili presné predpisy. Práve smrťou dostávala ľudská duša možnosť stretnúť bohov, predovšetkým vládcu medzi nimi Amuna - Re a bohyňu svetového poriadku Maat, ktorá mala dôležitú úlohu pri poslednom súde. Šakalí boh Anubis rozhodoval, či Ka, duchovno-duševný dvojník mŕtveho, sa smie presunúť do ríše slnka a bohov, alebo musí do ríše, kde čakalo na Ka pekelné utrpenie a konečné zničenie. Anubis položil na jednu stranu váhy srdce zomrelého a na druhú pierko bohyne Maat. Keď srdce zaťažené zlobou alebo inými hriechmi prevážilo, duša putovala do večného zatratenia. Táto predstava starých Egypťanov o pekle a večnom zatratení slúžila ako predloha aj pre iné náboženstvá. A v staroegyptskej kultúre a náboženstve mal významnú úlohu aj boh plodnosti Osiris, ktorý s pomocou svojej manželky a sestry Isis prekonal smrť, a tak symbolizoval jarné znovuzrodenie prírody. Osirov kult zmŕtvychvstania ovplyvnil aj kresťanskú vieru vo vzkriesenie a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista.

Panny a splnutie

Veľké svetové náboženstvá: kresťanstvo, islam, hinduizmus, budhizmus, judaizmus, ku ktorým sa dnes hlási asi päť miliárd ľudí, veria vo večný život alebo nejakú inú formu existencie človeka po smrti. Hinduisti, ktorých náboženstvo existuje už asi štyritisíc rokov, veria na večnosť a nezničiteľnosť ľudskej duše. Ak zomrelý dodržiaval predpisy svojej kasty, plnil si povinnosti, dodržiaval náboženské rituály, jeho duša si po smrti nájde inú ľudskú bytosť z vyššej kasty. Keď tak nežel, v ďalšom živote sa narodí do nižšej kasty alebo dokonca do zvierat. Preto je v Indii a u väčšej časti hinduistov rozšírené vegetariánstvo.

Oslobodenie od takmer nekonečného kolobehu zrodu, smrti a prevtelení prináša mokša - splnutie vo večnom kozmickom princípe v Brahmanovi, keď atmán, individuálne bytie - duša, je očistené od všetkého, čo ju robí individuálnou a uvedomí si, že je súčasťou večného Brahm. Budhizmus, ktorý, ako to tvrdia sami presvedčení budhisti, v princípe ani nie je náboženstvo, ale svetonázor založený na etickom prístupe k životu, tiež verí na reinkarnáciu. Ale trochu inak ako hinduisti. Budhistom ide o dosiahnutie najvyššieho stavu ducha, o absolútne poznanie, v ktorom sa človek oslobodzuje od všetkých pozemských vášní, pocitov, želaní, túžob a nepocítiť uje viac utrpenie. Nirvána je dosiahnutie absolútneho nenarušiteľného pokoja. Je to veľké, pozitívne nič. Islam prevzal idey o posmrtnom živote z veľkej časti od kresťanov a z judaizmu. Zaujímavá je islamská predstava raja. Pre veriaceho moslima, ktorý si plnil povinnosti, čo mu ukladá korán, je raj nádherná záhrada s prebytkom vybraných pokrmov, vína, z ktorého sa neopije, kde dostane všetko, po čom túži. Je obsluhovaný krásnymi mladými veľkopsími pannami, čo zostávajú pannami večne, aj keď mu splnia akékoľvek želanie. Peklo predstavuje opak raja. Vedie doň sedem brán, ozýva sa tu nárek, kvílenie, na hlavy sa leje vriaca voda a železné háky sťahujú dolu tých, čo sa pokúšajú uniknúť. Podobné obrazy o pekle, ale aj predpekli -očistci sugeruje veriacim aj kresťanstvo, ktoré veľa myšlienok prevzalo tiež z judaizmu.

S mincou v ústach

Život, smrť a život po smrti sú aj obsahom gréckej mytológie a filozofie. Gréci bohovia sa podobali človeku so všetkými negatívnymi, ale aj pozitívnymi charakterovými črtami. Mali svoju hierarchiu, oblasť, za ktorú zodpovedali, ale inak sa navzájom klamali, závideli si, boli si neverní, intrigovali... Od ľudí ich odlišovala nesmrteľnosť. Existuje len málo ľudských bytostí, ktoré tiež dosiahli nesmrteľnosť pre svoje hrdinské činy či preto, že sa narodili zo vzťahu niektorého boha s pozemšťankou. Podsvetiu, kam sa odoberali duše mŕtvych, vládol Hádes. Cesta do podsvetia viedla cez rieku Styx, kde bol prevozníkom Cháron. Ten si za prevoz nechal

platiť, preto sa mŕtvym dávala do úst malá minca - obolos. Zvyk dávať mŕtvemu do úst mincu sa v niekoľkých vidieckych oblastiach Európy zachoval dodnes. Obolos je tiež pomenovanie pre peňažný dar, ktorý sa tiež zachoval dodnes. Starí Gréci, ktorí si to charakterovo a mimoriadne dobrými vlastnosťami zaslúžili, mohli žiť v radovánkach na ostrove Élyision. Jeho protikladom bol Tartaros, tá časť podsvetia, kde duša (psyché) musí večne trpieť. Možno tam stretnúť Tantara, ktorý trpí smädom a hladom, a keď sa chce napiť alebo najesť, pokrm a nápoj mu uniknú, aj Sifyfa, ktorý je odsúdený večne valiť kameň do svahu bez toho, aby došiel k zmysluplnému ukončeniu svojej činnosti. Tantalove muky a sifyfovská práca sú stále dve klasické metafory, ktoré demonštrujú utrpenie človeka. Predovšetkým grécka filozofia je neodmysliteľným podkladom aj pre dnešnú filozofiu, logické myslenie a etiku. Vo svojich Dialógoch približuje Platón svojho učiteľa Sokrata, ktorého učenie sa dá chápať ako jemná „príprava na smrť“. Chvíľa, keď sa duša oddelí od telesnej schránky, je vlastne naplnené poznanie, že „duša sa vzdáľuje od zmyselnosti“, je to oslobodenie abstraktného od jednotlivého javu, priblíženie sa k čistej, jedinej večnej idej, ktorá sa dá plne bez zábran spoznať iba práve v momente smrti.

Božská komédia

Trvajúcu existenciu duše aj po smrti potrebovala stredoveká kresťanská teológia už len preto, aby mohla dôveryhodne podložiť náuku o pekle, očistci a nebi. Dôvodom nie je len snaha ovládnuť jednotlivca a vtisnúť ho do istej morálnej ohrady. Čo si ľudia už vtedy predstavovali ako peklo a nebo, pretrváva dodnes. K úspechu stredovekých predstáv viedla pomerne veľká nevzdelanosť nás, literárny popis pekla a neba v Danteho Božskej komédii, ale aj výtvarné umenie, napríklad obrazy Hieronyma Boscha. Stredoveké kresťanské učenie okrem hrozby pekelných múk prinieslo aj ideu „visio Dei“ a „visio beatifico“ - byť v božej blízkosti, zažiť večnú blaženosť, ktorá prevyšuje možnosť porozumieť jej. Táto idea našla ohlas predovšetkým v kresťanskej mystike u Majstra Eckharta, ale aj iných mystikov. Myšlienky splynutia individuálneho ducha (duše) s duchom božím vo visiu Dei sa ujali a zaradili ju

do svojich učení aj panteisti 17. a 18. storočia: Spinozači Giordano Bruno.

Mozog a vesmír

Dnes medzi neurológmi, ktorí skúmajú mozog, prevažuje myšlienka, že uvedomovanie si svojho JA, byť presvedčený, že „mám dušu“, je výplod mozgu. Keď mozog prestane fungovať, prestáva existovať aj človek ako individualita. Mozog je prameňom všetkého, čo človek myslí a zažíva. Zážitky tých, čo prežili klinickú smrť, interpretujú neurológovia ako spomienku na pôrod, keď človek prechádza „tunelom“ ku svetlu. Tí, čo prežili klinickú smrť, neboli nikdy mŕtvi, lebo ich mozog stále vnímal, vytváral obrazy, aj keď iné orgány už vypovedali službu. Vedci, ktorí sa zaoberajú astrofyzikou, teda makro- a mikrokozmosom, zasa tvrdia, že všetko, čo existuje, je len istá forma večnej energie. Tá sa nestráca, je nezničiteľná, len sa mení. Aj život jednotlivca so všetkým, čo ho robí individuálnym, je forma energie.

Epilóg a orgasmus

Veľa otázok zostáva pre mňa ešte nezodpovedaných: Prečo musia malé deti, ktoré by ešte život mali mať pre sebou, nevyliciteľne ochorieť a zomierať vo veľkých bolestiach? A keď posmrtný život neexistuje a „duša“ sa po smrti stáva slobodnou a čistou, ako si vysvetliť božiu, kozmickú alebo inú spravodlivosť pre tých, čo zapríčinili v mene nejakej bláznivej zločineckej ideológie smrť a utrpenie miliónom nevinných? Ako katolícky teológ som sa musel smrťou zaoberať „profesionálne“. Mnohých zomierajúcich som sprevádzal posledným úsekem ich života. Asi štyristo ľudí som pochoval a musel som sa pokúsiť dať ich najbližším útechu a nádej, že to nie je definitívna rozlúčka. Sám som sa musel vyrovnat' s dobrovoľným odchodom svojho syna z tohto sveta. A teraz som vo veku, keď môžem byť za každý nový deň vďačný. Dúfam v dve možnosti týkajúce sa mojej smrti. Môže to byť budhistická Nirvána, keď sa moje individuálne JA rozplynie do stavu, keď už ma nič nebude môcť trápiť, ale ani tešiť. Ale!

o to môže byť aj kresťanské Visio beatifico, čiže nekonečná blaženosť byť v absolútnej božej blízkosti, vidieť Boha... preložené do bežnej reči: zažiť nekonečný, stále trvajúci orgasmus.

Ivan Lehotský

PRAVDA, 31.10.2008

Kresťania zvykli chodiť na hroby mučeníkov už od 4. storočia

Dni solidarity s tými čo nás predišli. Aj takto označujú spomienky na zosnulých kresťania. Veria, že medzi svetom živých a mŕtvych existuje interakcia a jedni druhým môžu vzájomne pomáhať. Pokračuje Jaroslav Barborák.

Solidarita prostredníctvom modlitby. Toto odporúčajú cirkvi veriacim počas týchto prvých novembrových dní. Tradícia pretrvala doby. Kresťania zvykli chodiť na hroby mučeníkov už od 4. storočia.

Jozef Kováčik, katolícky kňaz, hovorca KBS: „Sú to vlastne dva rozmery tejto pomoci. Pretože jedna pomoc je pre živých. To znamená mŕtvi, ktorí majú za sebou dobrý život a sú pre nás príkladom pomáhajú tým, že na nich spomíname a chceme ich nasledovať. Teda aj toto je veľmi dôležitý rozmer.“

A potom je tu pomoc pre tých, ktorí z pohľadu kresťanov potrebujú túto pomoc po svojej smrti. Teda pre nás katolíkov sú to tí, ktorí sú v očistci a potrebujú našu modlitbu na to, aby mohli dosiahnuť túto plnú blaženosť.“

Slávnosť všetkých svätých zaviedol v 7. storočí pápež Bonifác IV. 1. novembra sa začala sláviť v rímskom cirkevnom spoločenstve od polovice 8. storočia a ešte o 100 rokov neskôr ju na celú cirkev rozšíril pápež Gregor IV. Druhý novembrový deň, ako pamiatka na zosnulých, má tiež korene v cirkevnej praxi.

Jozef Kováčik, katolícky kňaz, hovorca KBS: „Samotná modlitba, spojená s návštevou hrobov, siaha do 10. storočia, kedy opäť z Kluny založil vo svojom opátstve túto tradíciu a neskôr sa veľmi rýchlo rozšírila do zbytku Európy a neskôr aj do celého sveta. Čiže návšteva hrobov mučeníkov, tá siaha až do 4. storočia, ale konkrétne tento sviatok všetkých verných zosnulých siaha do 10. storočia.“

Na cintorínoch majú v týchto dňoch miesto vo väčšej miere aj sviece.

Zapaľujú sa na znak nesmrteľnosti duší a božieho milosrdenstva. Slovenský rozhlas, 31.10.2008

Tisovi horeli sviečky na dvoch hrobach

Nový hrob v Nitre tento rok ešte neprilákal veľa ľudí, ktorí sympatizujú s prezidentom fašistického Slovenska

Prívrženci Slovenského hnutia obrody aj zvedavci sa boli pozrieť na nový Tisov hrob. Nie je označený.

NITRA. Do vlhkého podzemia Nitrianskeho hradu vedú prudké schody. V nevelkej miestnosti sú v stene hroby označené tabuľkou. Večný spánok tam spí kanonik Elemír Filo, Jozef Žatko či Jozephus Szerholecz.

Meno Jozefa Tisa, kňaza a prezidenta slovenského vojnového štátu, tam ľudia márne hľadali, hoci pred pár dňami vyšlo najavo, že práve tu sú pochované jeho pozostatky.

„Doktor Tiso je určite pochovaný v kanonickej krypte. Pohreb bol pred dvomi týždňami, zúčastnila sa na ňom len blízka rodina,“ povedal hovorca Konferencie biskupov Slovenska Kováčik. Rozptýlil tak pochybnosti, či ho nepochovali do krypty biskupov.

Kryptu kanonikov po oboch stranách zužovali vysoké múry, za ktorými sa dali tušiť ďalšie hroby. Práve tam mohol byť Tiso pochovaný. Vieďla k nim cesta z vnútorných priestorov hradu.

Podľa stanoviska biskupského úradu, Tisa sem pochovali na žiadosť jeho rodiny a preto, lebo v minulosti nebolo možné pochovať ho podľa cirkevných predpisov. Pochovanie tela nie je podľa biskupského úradu hodnotenie života zosnulého.

Do hrobky sa cez víkend chodili pomodliť nitrianski kňazi a rádové sestry. So sviečkou sa tam zastavili aj prívrženci Slovenského hnutia obrody.

Objavilo sa aj pár ľudí, ktorých tam priviedla zvedavosť. O hrobe Tisa diskutovať nechceli. „Počuli sme to v rádiu, preto sme prišli,“ prezradil asi štyridsiatnik z Nitry, ktorý hrob vnímal ako ku riazitu.

Kým niektorí nevedeli, prečo hľadali pozostatky Tisa, iní naopak vedeli, prečo ich nehľadali.

„Nemôžem ísť na jeho hrob. Jozef Tiso ako kňaz i ako politik poškodil meno slovenského štátu i ľudí Slovenska. Dopustil sa neprávnosti, tyranizovania ľudí zo Slovenska,“ povedal na hrade český turista. Zmiešané pocity z uctievania pozostatkov Tisa mal aj turista zo Slovenska.

Jozef Tiso má dva hroby

Kontroverzný prezident Prvej Slovenskej republiky Jozef Tiso je pochovaný na dvoch miestach súčasne. Doteraz boli jeho pozostatky uložené iba na Martinskom cintoríne v Bratislave. Časť z nich ale teraz preniesli do hrobky na Nitrianskom hrade.

Pred vyše rokom vybrali z tohto hrobu kosti, ktoré mali byť pozostatkami prezidenta Vojnového Slovenského štátu. Expertíza údajne ukázala, že v hrobe je Jozef Tiso. Vykopané pozostatky však neskončili opäť na Martinskom cintoríne v Bratislave, ale ich uložili do hrobky na Nitrianskom hrade.

Stanovisko Biskupského úradu: „Na základe žiadosti rodinných príslušníkov boli počas súkromnej pobožnosti pozostatky Mons. Dr. Jozefa Tisu,... uložené do krypty v Nitre. K tomuto kroku sa pristúpilo... z dôvodu, že vzhľadom na vtedajšiu situáciu mu nebolo dopriate pochovanie podľa platných cirkevných predpisov. V kresťanskom chápaní pohrebná rozlúčka a pochovanie tela, v ktorej sídli nesmrteľná duša, nie je hodnotením života zosnulého človeka.“

Vzhľadom na vtedajšiu situáciu mu nebolo dopriate pochovanie podľa platných cirkevných predpisov.

Anketa:

Opýtaný 1: „Fakticky ako kňaza ho pochovali do Nitry.“

Opýtaný 2: „Nitry je symbol už vyše tisíc rokov, viete, takže.“

Opýtaný 3: „Okrem toho ostal symbol aj tu.“

„Každá duša si zaslúži úctu. Kto sme bez viny, hod'te kameňom,“ hovorí Xénia pri otvorenej krypte cirkevných hodnostárov.

Časť Tisových pozostatkov je podľa nájomcu hrobového miesta Stanislava Pánisa stále v hrobe na Martinskom cintoríne v Bratislave. Práve tu sa pri príležitosti vzniku Slovenského vojnového štátu aj pri výročí Tisovej popravy stretávajú jeho prívrženci. Mnohí netaja svoj obdiv k fašizmu.

Za Tisa prijalo Slovensko protizidovské zákony a do koncentrákov deportovalo 70-tisíc slovenských Židov. V roku 1947 ho popravili ako vojnového zločínca. Jeho pozostatky uložené na Martinskom cintoríne v Bratislave identifikovali iba nedávno.

Časť pozostatkov však zostala aj v Bratislave. To znamená, že Tiso je teraz pochovaný na dvoch miestach súčasne.

Stanislav Pánis, nájomca hrobového miesta: „Pozostatky sú aj na Martinskom cintoríne, aj v Nitre.“

Majiteľ hrobového miesta na Martinskom cintoríne neuvažuje o tom, že by toto miesto zrušil.

Stanislav Pánis, nájomca hrobového miesta: „To miesto, kde bol pochovaný bolo označené, bol tam pomník, ja nevidím dôvod, aby sme ten pomník likvidovali.“

Na rozdiel od sympatizantov si však väčšina historikov myslí, že Tiso svoju úlohu nezvládol. Pripisuje sa mu podiel na smrti 70 000 slovenských židov. Na výnimku zachránil iba minimum. Kvôli svojim skutkom počas vojny je pre mnohých negatívnu postavou slovenských dejín. Napriek tomu má však mnohých obdivovateľov. Teraz sa ich pútnym miestom môže stať aj Nitra.

Lubomír Martinka, prednosta Mestského úradu v Nitre: „Krajský úrad a príslušné spolupracujúce organizácie, vrátane mestskej polície, štátnej polície, sme v minulosti ukázali, že takýto problém riešiť vieme.“

V každom prípade bude toto miesto Jozefovi Tisovi patriť ešte niekoľko rokov. Nájom je totiž zaplatený až do roku 2020.

Michal Hečko
TV Markíza, 30.10.2008

DNA kostí z hrobu porovnali s DNA jeho synovca a pozostatky previezli do Nitry. „Týmto aktom uloženia jeho telesných pozostatkov sa aspoň čiastočne naplnia jeho posledná vôľa,“ píše biskupský úrad v Nitre.

Tiso slúžil 37 rokov v Nitrianskom biskupstve v rozličných cirkevných službách.

V kresťanskom chápaní pochovanie tela nie je hodnotením života zosnulého človeka.

Stanovisko biskupského úradu v Nitre

Do nového Tisovho hrobu v podzemí Nitrianskeho hradu vedie strmé schodisko.

Jana Beňová
SME, 3.11.2008

Otvorili hrobky na hrade

K Tisovým pozostatkom sa ľudia nedostali

NITRA - Desiatky ľudí sa cez víkend v Nitre chceli dostať k pozostatkom prezidenta vojnového Slovenského štátu. Jozefa Tisa iba nedávno pochovali v kanonickej hrobke na Nitrianskom hrade, miesto jeho posledného odpočinku však pre verejnosť zostáva neprístupné.

Kanonická krypta pri katedrále síce bola počas dušičkového víkendu otvorená pre verejnosť, ale k miestu, kde sú pozostatky Jozefa Tisa, sa dostať nedalo. „Je to škoda. Mysleli sme, že bude otvorená aj Tisova hrobka, „ dúfala rodina z Nitry.

Ako sme sa dozvedeli, prístup k hrobu majú iba jeho príbuzní. Ďalší návštevníci hradu ani len netušili, že miesto posledného odpočinku kontroverzného prezidenta je práve tu.

Pozostatky Jozefa Tisa mali uložiť do krypty 13. októbra, v deň jeho narodenín.

Až 61 rokov bol však pochovaný na Martinskom cintoríne v Bratislave.

„Na žiadosť rodinných príslušníkov boli pozostatky kňaza Nitrianskej diecézy, Mons. Dr. Jozefa Tisu, ktorý slúžil v tomto biskupstve 37 rokov, uložené do krypty v Nitre, „ uviedol biskupský úrad.

(ds, tasr), Plus jeden deň, 3.11.2008

Farár v zatupiteľstve

Reformovaná cirkev na Slovensku združuje vo svojich 9-ich seniorátoch viac ako 110 tisíc veriacich. Rozhodnutím najvyššej cirkevnej rady sa na ďalšie 6-ročné obdobie stal biskupom László Fazekas. Otec troch detí, ktorého manželka je tiež farárka, navyše pracuje aj v mestskom zastupiteľstve.

Drahu Dobrovičová, redaktorka TV JOJ: „Komárňanské zastupiteľstvo má vo svojich poslaneckých radoch nielen baču ale už aj biskupa. Kým v prípade poslanca Juraja Baču ide o priezvisko zapísané už v rodnom liste, poslanec László Fazekas bol zvolený za biskupa reformovanej cirkvi na Slovensku len pred pár dňami.“

László Fazekas, biskup, poslanec MsZ KN: „Je to veľká česť, ale aj veľmi veľká zodpovednosť.“

Drahu Dobrovičová, redaktorka TV JOJ: „Biskup Fazekas a Bača dokonca podľa zasadacieho poriadku sedia na zastupiteľstvách vedľa seba.“

Juraj Bača, poslanec MsZ Komárno: „Pre mňa veľmi príjemné sedieť vedľa takej autority.“

Jozef Kováčik, Konf. Biskupov slov. katol. cirkvi: „Katolícka cirkev po skúsenostiach z minulosti rozhodla, že nie je možné, aby kňaz zastával žiadnu politickú úlo-

hu v súčasnosti či už na celoštátnej alebo na regionálnej úrovni.“

László Fazekas, biskup, poslanec MsZ KN: „Naša cirkev s tým zatiaľ žiadny problém. Samozrejme by znamenal problém, keby som bol vo vyššej politickej funkcii. To nie je povolené.“

Drahu Dobrovičová, redaktorka TV JOJ: „Nezávislý poslanec Fazekas tvrdí, že takto aspoň získa väčší prehľad.“

László Fazekas, biskup, poslanec MsZ KN: „Aj v biblii stojí: Apoštoli nehovorili prvotným kresťanom, aby pracovali v prospech mesta, kde žijú.“

Drahu Dobrovičová, redaktorka TV JOJ: „Poslaneckí kolegovia doterajšieho zástupcu biskupa to budú mať odteraz pri diskusii ľahšie.“

László Fazekas, biskup, poslanec MsZ KN: „Sa pýtali, že ako ma majú osloviť. Hovoril som, že teraz už som biskup a je to kratšie oslovenie, ako zástupca biskupa.“

Drahu Dobrovičová, redaktorka TV JOJ: „Kto má v zastupiteľstve väčší rešpekt, biskup alebo primátor, sme sa zatiaľ nedozvedeli.“

Tibor Bastrnák, primátor Komárna: „To neviem povedať, v každom prípade, s pánom biskupom sa dobre spolupracuje.“

TV JOJ, 17:00, 3.11.2008

Zverejnili výšku milodaru

Konferencia biskupov Slovenska včera zverejnila, že výška omšového milodaru za omšu na konkrétny úmysel bude od budúceho roku 3, 32, doteraz to bolo 100 korún. Kto z veriacich bude chcieť obetovať vyšší alebo nižší milodar, môže tak urobiť v zmysle kánonu. Kňazovi nie je dovolené žiadať vyššiu sumu. (sita)

Plus jeden deň, 4.11.2008

Farárom skontrolujú dochádzku

VATIKÁN opäť zavádza nepopulárne opatrenia. Pomocou elektronických kariet chce kontrolovať dochádzku svojich zamestnancov.

Katolícky miništát nachádzajúci sa v talianskom Ríme sa tak vracia k opatreniam, ktoré na začiatku 60. rokov zrušil pápež Ján XXIII.

Vatikán vydal všetkým pracovníkom magnetické karty a obnovený zákon sa týka nielen najnižších úradníkov, ale aj biskupov. Duchovní však tvrdia, že kontrola dochádzky bude problematická, lebo svoje pracovisko pravidelne opúšťajú kvôli pastoračným povinnostiam. (ijk, čtk)

Plus jeden deň, 4.11.2008

Raper P. Diddy sa hral na pápeža

Ak je Amerika pripravená na čierneho prezidenta, prečo by svet nemohol mať aj čierneho pápeža? Takúto otázku si počas víkendu kládli na internetovej stránke perez Hilton. Úvahy podnietil americký raper P. Diddy, ktorý na halloween-sky večierok prišiel prezlečený za pápeža. Oblečenie si zohnal v jednom second hand obchode s kostýmami v Los Angeles. (mak)

PRAVDA, 4.11.2008

Majetok Židov dostala Matica aj Červený kríž

Bratislava - Slovenský Ústav pamäti národa zverejnil na internete mená stoviek ľudí a spoločností, ktoré počas druhej svetovej vojny prevzali zhabaný židovský majetok. V zozname tiež figurujú viac ako dve tisíce podnikov, ktoré boli v rokoch 1939 až 1945 arizované, teda vyvlastnené v prospech nežidovských obyvateľov. Medzi tými, ktorým židovský majetok pripadol, je väčšina jednotlivcov, ale napríklad tiež miestne veliteľstvá Hlinkovej gardy alebo predajca automobilov Fa Fiat. K majetku židovských obyvateľov slovenského štátu sa dostal aj spisovateľ Ludo Ondrejov, ktorý arizoval bratislavské kníhkupectvo a obchod s hudobníkmi.

Kúpele v Baldovciach získalo rímskokatolícke spišské biskupstvo, na jeho čele stál biskup Ján Vojtaššák obviňovaný z protizidovských postojov. V Starom Smokovci prevzal majetok Spolok slovenského Červeného kríža, v Žiline Matica slovenská. Židovské obeť arizácie podľa historika ústavu Jána Hlavinku peniaze za svoje podniky väčšinou nedostali. **HN, 3.11.2008**

Infekcia z Lúrd?

Návštevníci a návštevníčky pútnického miesta Lurdy by si mali dávať pozor na infekciu tráviaceho traktu. Od polovice septembra do konca októbra zaznamenali vo viacerých európskych krajinách deväť epidémií vírusovej infekcie u osôb, ktoré predtým navštívili Lurdy v južnom Francúzsku, informoval agentúru SITA prezident Fóra infekčnej, tropickej a cestovnej medicíny Rastislav Maďar. **JÁN FELIX, Šport, 5.11.2008**

Jesenné stretnutie univerzitných kaplánov

Žilinský biskup monseigneur Tomáš Galis bude zajtra v Ružomberku viesť jesenné stretnutie univerzitných kaplánov, ktorí pôsobia v univerzitných pastoračných centrách na Slovensku. V sobotu 8. novembra udelí sväté birmovanie vo farskom kostole svätého Jozefa robotníka v Novej Dubnici. V nedeľu bude predsedáť odpustovej slávnostnej svätej omši vo farskom kostole svätého Martina v Martine. **Rádio Frontinus, 11:00, 4.11.2008**

Vatikán hostí osobnosti islamu

RÍM. Vo Vatikáne sa včera začalo prvé katolícko-moslimské fórum. Trojdňovej konferencie sa zúčastní asi 60 pozvaných hostí. Pápež sa s nimi stretne zajtra. Moslimskú stranu bude viesť hlavný mufti Bosny a Hercegoviny Mustafa Cerić. V delegácii je aj iránsky ajatolláh Sejid Mustafa Damád. **(sita), SME, 5.11.2008**

Cirkev sa úplne neočistila

Kolaborácia kňazov v Pacem in terris s komunistami ostáva nedoriešená

Mnohí kňazi spolupracovali s komunistami aj cez prorežimové združenie Pacem in terris. Cirkev sa s touto otázkou dodnes nevyrovнала.

Cirkev by mala urobiť pokánie a ospravedlniť sa za svoju činnosť v 70. rokoch. Myslí si to historik Ústavu pamäti národa (ÚPN) Patrik Dubovský. Mnohí kňazi sa totiž pred revolúciou angažovali v združení katolíckych duchovných Pacem in terris, ktoré kolaborovalo s komunistickým režimom.

„Hoci kňazi boli viazaní Vatikánom, že sa majú zdržať akejkolvek činnosti v prospech tohto združenia, prejavy odporu boli skôr ojedinelé,“ povedal Dubovský počas diskusie s cirkevným historikom Jozefom Haľkom, ktorú zorganizoval ÚPN. Vatikán odsúdil Pacem in terris v marci 1982.

Združenie vzniklo v roku 1971 s požehnaním komunistickej strany, ktorá ho aj finančne podporovala. Malo svojho predsedu, okresné a krajské výbory, každých päť rokov sa konali celoštátne zjazdy. Ich výsledkom bola podpora oficiálnej línie strany.

Podobné organizácie fungovali aj v Maďarsku, Poľsku a iných socialistických štátoch.

„Združenie Pacem in terris slúžilo na propagandistické účely. Časť kňazov začala najmä prostredníctvom Katolíckych novín tvrdiť, že vzťah so štátom je idylka, chválili režim a podobne,“ hovorí Haľko.

Združenie bolo podľa neho účinnou zbraňou aj na rozbiťanie cirkvi. „Bežní veriaci ‚pácemákmi‘ často pohrdali. Keď to komunisti správne nasmerovali, mohlo to vyvolať aj odpor voči cirkvi ako celku.“

Ambiciózni a vydierateľní

Aké percento kňazov sa v združení angažovalo, sa dnes nedá zistiť, keďže neexistuje žiadny zoznam členov. Spravidla však išlo o veľmi ambiciózných ľudí, alebo kňazov, ktorí boli vydierateľní, myslí si Haľko. „Väčšinou mali nejaký šrám z minulosti. Niektorí sa priamo angažovali v prospech slovenského štátu, iní sa prejavili ako tvrdí antikomunisti,“ povedal Haľko.

Dubovský tiež upozorňuje, že medzi tými, ktorí boli aktívni v Pacem in terris, sú často spolupracovníci ŠtB. V zozname agentov sa objavili napríklad Ján Zabák, Ján Pásztor či Jozef Feranec.

Schizofrénia

Podľa Haľka sa „pácemáci“ snažili kompenzovať pocit viny tým, že občas presadili u komunistov drobné ústupky - pri dosadzovaní bohoslovcov, kňazov a podobne. Kňazov, ktorí trpeli vo väzení, sa však nezastali. „Možno sa cítili užitoční, hoci v zásadných veciach štát cirkvi nikdy neustúpil. Bola to schizofrénia.“

Katolícka cirkev sa k združeniu Pacem in terris, ktoré zaniklo krátko po revolúcii v roku 1989, doteraz oficiálne nevyjadřila. Pred tromi rokmi sa ospravedlnila len za spoluprácu kňazov s ŠtB. „Je to otázka pre našu historickú radu, ktorá začala pracovať minulý rok. Aktívne sa zaoberá aj týmto obdobím, najskôr to však treba podrobne preskúmať,“ povedal o Pacem in terris hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik.

Združenie Pacem in terris slúžilo na propagandistické účely. Časť kňazov tvrdila, že vzťah so štátom je idylka, chválili režim.

Jozef Haľko, cirkevný historik

**Marek Vagovič
SME, 5.11.2008**

Film o antihmote zdržala nevôľa Vatikánu

BRATISLAVA - Po úspechu sfil-movaného románu DaVinciho kód z pera Dana Browna sa do kín po-maly chystá ďalší z jeho príbehov Anjeli a démoni. Kampaň sa už začala, no film, ktorý režíroval Ron Howard, mešká. Dôvodom okrem štrajku hollywoodskych scenáristov bolo aj odmietnutie Vatikánu vydať povolenie na nakrúcanie v jeho ex-teriéroch a v interiéroch tamojších kostolov a palácov. Odmietnutie sa čakalo. Ako sa pre novinárov vy-jadril hovorca Vatikánu Marco Fi-bbi, žiadosť filmárov zamietli bez toho, aby si vôbec prečítali scenár. „Meno Dana Browna úplne stači-lo,“ povedal Fibbi.

V hollywoodskych štúdiách po-stavili napodobeninu vatikánskeho Námestia svätého Petra aj s bazi-likou a tvorcovia museli hľadať vhodné lokácie.

V hlavnej úlohe historika Ro-bertha Langdona sa opäť objaví Tom Hanks, proti nemu sa postaví Ewan McGregor v úlohe pápežovho ta-jomníka, kamerlenga Carla Ven-trescu. V úlohe Vittorie Vetrovej, dcéry jednej z obetí záhadných ilu-minátov, sa predstaví Ayelet Zurie-rová (je známa z filmu Mníchov). V ďalších úlohách diváci uvidia napríklad Stellana Skarsgarda (Mamma Mia!, Prelomiť vlny) či Armina Muellera-Stahla (Prísľuby z východu, Hra).

Kniha DaVinciho kód vyvola-la pred niekoľkými rokmi doslova hystériu. Príbeh historika Roberta Langdona síce pobúrili Vatikán, ale

stal sa celosvetovým hitom a číta-telia sa začali vo veľkom zaujímať o ďalšie Brownove romány. Autor sa ani nemusel ponáhľať s písaním novej knihy. Stačilo vydať v reedí-cii predchádzajúce dobrodružstvo znalca šifri, kódov a tajných spo-ločenstiev Langdona. Príbeh Anjeli a démoni sa odohráva priamo vo

Vatikáne, pod ktorým tiká ča-sovaná bomba v podobe výbušnej antihmoty. Ak nebude zneškod-nená, sídlo hlavy katolíckej cirkvi vyletí do vzduchu. Pápež je mŕtvy a vo Vatikáne sa koná slávnostné konkláve, na ktorom sa volí jeho nástupca. Niekoľko hlavných kan-didátov na nového pápeža však záhadne zmizne. Za všetkým sú záhadní ilumináti, tajný spolok, ktorý sa vracia z dávnej minulosti. Langdon pátra podľa tajomných indícií, šifri a kódov v uliciach, chrámoch a podzemí Vatikánu po antihmote a iluminátoch, ktorí po-stupne vraždia pápežských kandi-dátov. S šiframi, ktoré vedú k ďal-ším odhaleniam, mu pomáha dcéra vedca, ktorý antihmotu vyrobil.

Či vzbudí filmová adaptácia Anjelov a démonov rovnaký záu-jem ako DaVinciho kód ktorý za-robil takmer miliardu dolárov sa ukáže v máji budúceho roku, keď film príde do kín.

Termín slovenskej kinopremié-ry zatiaľ ešte nie je známy. DaVin-ciho kód videlo na Slovensku 214-tisíc divákov.

Mariana Jaremková
PRAVDA, 5.11.2008

Postavia knižnicu

Modernú knižnicu, ktorá mala slú-žiť nielen študentom, ale aj všetkým Ružomberčanom, plánuje do mája 2012 postaviť Katolícka univerzita. Postavia ju na mieste starej ubytovne na Žilinskej ceste, ktorú univerzita

zbúra. Nenávratný finančný príspe-vok vo výške takmer 10 miliónov eur (301 miliónov Sk) univerzita plánuje čerpať z európskych fondov. S vý-stavbou knižnice by sa malo začať na jar 2010. **sita, Plus jeden deň, 6.11.2008**

Mníšky bitkárky

RÍM - Talianska polícia zadržala dve mníšky a kňaza, ktorí zbili a zranili majiteľa reštaurácie prenajatej od cirkevného rádu. Bitkou vyvrcholil spor o výšku nájomného za podnik. **(čtk, red), Nový čas, 6.11.2008**

Farárovi rozbili lebku

Kňaza prosili o pomoc, keď ich pustil dnu, skoro ho zabil

RYBANY - Dobrota ho takmer stála život! Farára Milana Kavora (63) z Rybian lupiči skoro zabil. Po omši zaklopali na dvere fary a poprosili ho o pomoc. Vraj sa chcú umyť v jeho kúpeľni a oprat' si tam veci. Farárovi dobré srdce nedovolilo odmietnuť im pomoc a pozval ich dnu. V kúpeľni ho však takmer ubili na smrť!

Po dedine sa šepkajú mená lu-pičov, ktorí kňaza prepadli. Má ísť o mladíkov z obce. „Práve oni si k nemu chodievali najčastejšie požičiavať peniaze a potom ich nevracali. On bol ale taký dobrý, že im vždy pomohol znova,“ pre-zradil dobre informovaný miestny zdroj. „Náš farárko je taký človek, že lepšieho na zemi niet. Až mi je zle z toho, čo sa mu stalo. Toto je duševná bieda tých, čo mu to spravi-li,“ myslí si obyvateľka obce Štefánia Žatková (89).

Podľa gazdinej M. Kavora Pau-líny Danihelovej prepadli farára po omši. „V kúpeľni ho udreli do hla-vy a vzali mu 20-tisíc korún (663, 88 EUR). Keď sa pán farár prebral, sám si privolal pomoc,“ prezradila gazdiná. Isté je, že lupiči nepatria k znalcom umenia.

Hodnotný obraz maliara Marti-na Benku, ktorý visí nad vstupom do pracovne, totiž zostal na svojom mieste.

Pán farár leží v nemocnici v Partizánskom. Pamätá si, že mu pri dverách zazvonili dvaja mladíci a prosili ho o pomoc. Pri spomien-kach sa mu tlačia slzy do očí. „Ani na to nechcem myslieť. Trápi ma to,“ priznal. Podľa zástupcu pri-mára chirurgie Borisa Poláka zlo-činci kňaza vôbec nešetřili. „Úder bol naozaj silný, pretože spôsobil pacientovi zlomeninu lebečnej kos-ti,“ povedal lekár. Podľa trenčian-skej policajnej hovorkyne Kataríny Hlaváčovej hrozí páchateľom za lúpež 12-ročný trest. **(hc)**

Nový čas, 6.11.2008

Farára Milana Kavora (63) jeho dobré srdce takmer stálo život.

Gazdiná Paulína Danihelová zostala pri pohľade do kúpeľne pl-nej farárovej krvi zdesená.

Čo svet povedal o zvolení Obamu

- Nicolas Sarkozy, francúzsky prezident: Americký ľud si zvolením Obamu vybral zmenu a smerovanie k optimizmu.

- José Manuel Barroso, šéf Európskej komisie: Teraz nastáva čas, aby sa Spojené štáty a Európa bližšie zomkli.

- Federico Lombardi, hovorca Vatikánu: Nech Boh osvieti Baracka Obamu.

- Gordon Brown, britský premiér: Poznám Baracka Obamu a zdieľame množstvo spoločných hodnôt.

- Angela Merkelová, nemecká kancelárka: Som presvedčená, že vďaka blízkej a dôvernej spolupráci medzi Spojenými štátmi a Európou budeme schopní čeliť novým nástrahám a výzvam a budeme môcť využiť príležitosti, ktoré sa otvárajú v našom svete.

- Rastislav Káčer, bývalý slovenský veľvyslanec v USA: Obama je prvý afroamerický prezident. Je to obrovský pokrok, možno to Amerike vráti aspoň časť stratenej dôveryhodnosti.

- Martin Bútora, bývalý veľvyslanec v USA: Je to bez preháňania historická voľba. Takáto zmena môže pre Ameriku znamenať novú dynamiku a energiu a otvoriť nové priestory. Obama dokáže pritiahnúť ľudí a motivovať ich. Jeho zvolenie znamená novú fázu v americkej spoločnosti.

- Hošjar Zibarí, iracký minister zahraničia: Zvolenie Baracka Obamu nebude mať za následok rýchle stiahnutie Američanov z Iraku.

HN, 6.11.2008

Vláda nepôjde proti cirkvi

BRATISLAVA. Vláda nebude rokovať o kontroverznom programe sexuálneho zdravia, ktorý navrhoval rozšírenie antikoncepcie či prepracovanie sexuálnej výchovy v školách. Po včerajšom stretnutí premiéra Roberta Fica s katolíckymi biskupmi to povedal šéf tlačového odboru Úradu vlády Branislav Ondruš. (čtk), SME, 7.11.2008

Osmelí sa Vatikán?

Amerika už má prvého černoškého prezidenta. Možno dozrel čas aj na čierneho pápeža.

Amerika už má prvého černoškého prezidenta. Možno dozrel čas aj na čierneho pápeža.

RÍM, BRATISLAVA. Úspech Baracka Obamu v boji o Biely dom môže inšpirovať aj katolícku cirkev. Černošskí veriaci si myslia, že tento historický okamih môže otvoriť dvere Vatikánu aj prvému čiernemu pápežovi. Na poslednom konkláve v roku 2005 sa hovorilo o tom, že Jána Pavla II. by mohol nahradiť kardinál z krajiny tretieho sveta. Najčastejšie sa skloňovalo meno nigérijského arcibiskupa Francisa Arinzeho.

„Nabudúce môžu kardináli zvoliť afrického pápeža,“ povedal den-

níku La Stampa arcibiskup Wilton Daniel Gregory z Atlanty. V roku 2001 ho ako prvého černoškého klerika zvolili za šéfa americkej biskupskej konferencie. Ako Obama aj 60 ročný Gregory pôsobil v Chicagu ako illinoiský biskup v Belleville.

Benedikt XVI., ktorý v osobnom telegramе zablagoželal Obamovi k zvoleniu a uistil ho o modlitbách, podľa Gregoryho sám tvrdil, že zvolenie čierneho pápeža by „vyslalo do sveta pozitívny signál“ o univerzálnosti cirkvi.

Kardinál Arinze od roku 1985 vedie vo Vatikáne úrad pre medzináboženský dialóg a spĺňa všetky kritériá. Posledným africkým pápežom bol Gelasius I. v piatom storočí. SME, 7.11.2008

Únava životom ženie ľudí k eutanázii

BERN, ZÜRICH (dc) - Vo Švajčiarsku bijú na poplach. Pre dobrovoľnú smrť, ktorú tam zákon povoľuje, sa rozhoduje čoraz viac ľudí, hoci netrpia nevyliciteľnými chorobami. Sú iba unavení životom. „Celkový zlý zdravotný stav a únava životom u starších Švajčiarov výrazne zvýšili motív pre eutanáziu,“ uviedla pre Neue Zürcher Zeitung sociologička Susanne Fischerová. Odborníci zaraďujú k chorobám vedúcim k smrti rakovinu, sklerózu multiplex či amyotrofickú laterálnu sklerózu. Naopak, reuma, slepota či celková telesná slabosť nie sú podľa nich dôvodom na eutanáziu.

Fischerová je spoluautorkou štúdie Univerzitetnej nemocnice v Zürichu pod vedením Georga Bossharda a Vysoké školy pre aplikovanú vedu v Zürichu.

Podľa štúdie o eutanáziu žiada takmer dvojnásobne vyšší počet žien ako mužov.

Lekári a výskumníci sa zaoberali prípadmi z rokov 2000 až 2004 a porovnali činnosť dvoch organizácií, ktoré vo Švajčiarsku pomáhajú ľuďom dobrovoľne odísť zo života - Dignitas a Exit Deutsche Schweiz. Všetkých 247 prípadov eutanázie v Dignitase a 147 prípadov v Exite

už objasnil Inštitút súdneho lekárstva v Zürichu. Každý prípad v helvétskej konfederácii podlieha totiž ohlasovacej povinnosti.

Zatiaľ čo Exit poskytol eutanáziu takmer len Švajčiarom, až 91 percent prípadov v Dignitase bolo z cudziny. Priemerný vek ľudí, ktorých odprevadili zo života v Exite, bol 77 rokov, v Dignitase len 65. V Dignitase mali viac prípadov so smrteľnými chorobami - 79 percent, kým v Exite 67. Ostatní na nevyliciteľné choroby netrpeli. „Väčšinou to boli ľudia s viacerými ochoreniami, napríklad reumatickými ťažkosťami alebo bolesťami,“ uviedla Fischerová.

„Všetky diskusie o eutanázii prebiehali dosiaľ prevažne emocionálne, teraz však zachytávame problém vedecky,“ povedal o štúdiu pre noviny Bosshard.

Kritizoval fakt, že obe organizácie odprevadili zo života aj psychicky chorých. „Trend, podľa ktorého chce čoraz viac ľudí nad 80 rokov odísť zo života, hoci nie sú smrteľne chorí, poznáme aj z Holandska,“ uviedla Fischerová. „Tam je však eutanázia výlučne v rukách lekárov a oni takým želaniam nevychádzajú v ústrety, lebo sa to priechi etike ich povolania,“ dodala. PRAVDA, 7.11.2008

Konferencia biskupov Slovenska opätovne prejavila negatívny postoj k novým prístupom sexuálnej výchovy v školách

Konferencia biskupov Slovenska opätovne prejavila na stretnutí s premiérom Robertom Ficom negatívny postoj k novým prístupom sexuálnej výchovy v školách, pričom odmietla

najmä národný program ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia. Dohodli sa a materiál predložený rezortom zdravotníctva bol stiahnutý. **Rádio Slovensko, 6.11.2008**

Svätý Martin prichádza

Tradícia sa vracia do Bratislavy opäť po rokoch

BRATISLAVA - Svätomartinskými dňami, ktoré sa začínajú zajtra a potrvajú do utorka, chce hlavné mesto oživiť bohatú tradíciu z minulosti. Deň svätého Martina sa totiž kedysi niesol v znamení hodov, jarmokov či modlitieb.

Program Svätomartinských dní sa sústreďuje okolo Katedrály svätého Martina na Rudnayovom námestí.

Jeho spoločenskú časť vytvorí tradičné požehnanie mladého vína v Kaplnke svätého Ladislava v Primaciálnom paláci.

Súčasťou podujatia je aj víkendový jarmok so stánkami a ponukou tradičných remeselných výrobkov i ochutnávkou mladého vína.

Nebudú chýbať ani pečené husi, kačice, lokše a zabíjačkové špeciality, ktoré počas Svätomartinských dní pripravovali aj v minulosti.

Mesto rozšírilo program i o duchovný rozmer. V katedrále sa počas štyroch dní môžu veriaci stretávať nielen na svätých omšiach, ale aj rôznych prednáškach o svätom Martinovi.

MIRIAM MARTIŠKOVÁ
Plus jeden deň, 7.11.2008

Kaplnka sv. Kataríny je pamiatkou roka

Ministerstvo kultúry vyberalo najlepšie obnovené pamiatky. Cenu Fénixa má aj kaplnka na Michalskej.

Maličká kaplnka sv. Kataríny na Michalskej ulici, schovaná za nenápadnou fasádou, je Pamiatkou roka 2007. V utorok ocenenia vyhlásilo ministerstvo kultúry.

Cenu Fénix dostali spolu štyri objekty. Okrem kaplnky ocenili pamiatkari aj secesný most s kamennou novobarokovou balustrádou zábradlia v Kráľovej pri Seneci. Z iných regiónov ocenili objekt Marianum v Trnave a obnovenú radnicu v Bardejove. Ocenenia sú dotované sumou 250-tisíc korún (8 298,48 eura).

Kaplnka sv. Kataríny je najstaršia gotická kaplnka v Bratislave. Založil ju roku 1311 cistercián František z Columby, dostavali ju v roku 1325, keď ju vysvätil biskup Ondrej zo stoličného Belehradu.

Architektúra kaplnky je jednoduchá, jej uličnú fasádu do dnešnej

podoby upravil okolo roku 1840 Ignác Feigler st. v klasicistickom slohu. Rekonštrukcia priestorov sa skončila minulý rok.

„Obnovoval sa kompletne celý interiér, všetky historicky nezaujímavé prvky sa odstránili,“ povedal Peter Jurkovič z krajského pamiatkového úradu. Kaplnke sa teda vrátil pôvodný gotický výraz v maximálnej možnej miere.

Reštaurátori obnovili omietky a všetky kamenné prvky. Obnova priniesla aj jeden objav. „Zistilo sa, že v stene je kamenný epitaf a za ním je pastofórium, teda akási nika, ktorá slúžila na odkladanie sviatosťi,“ povedal Jurkovič. Epitaf reštaurátori premiestnili, pastofórium je teda odkryté a viditeľné.

Kaplnke sa vrátil pôvodný gotický výraz v maximálnej možnej miere.

Peter Jurkovič
krajský pamiatkový úrad
SME, 6.11.2008

Cesta na prekonanie nedorozumení

Pápež Benedikt XVI. prijal včera vo Vatikáne predstaviteľov prvého katolíckomoslimského fóra. Vyzval na prekonanie nedorozumení medzi kresťanstvom a islamom a na rešpektovanie náboženskej slobody vo svete.

Hlava katolíckej cirkvi tiež vyjadrila poľutovanie nad rozhorčením, ktoré vyvolali jej vyjadrenia na adresu islamu z roku 2006. Benedikt XVI. odsúdil nábožensky motivovanú perzekúciu a násilnosti vo svete a vyjadril nádej na zlepšenie situácie v oblasti dodržiavania náboženskej slobody.

Vatikán vnímal rímske fórum aj ako príležitosť, aby upriamil pozornosť na potrebu rešpektovania práv kresťanov v častiach islamského sveta.

Rozhovory boli súčasťou iniciatívy umiernených moslimských jednotlivcov a skupín, ktorú odštartovali po násilných protestoch proti zverejneniu karikatúr proroka Mohameda v roku 2005.

Šport, 7.11.2008

Dialóg áno, konfrontácia nie

Konferencia biskupov Slovenska opätovne prejavila na včerajšom stretnutí s premiérom Robertom Ficom svoj negatívny postoj k novým prístupom sexuálnej výchovy v školách, pričom odmietla najmä Národný program ochrany sexuálneho a reprodukčného zdravia z dielne Ministerstva zdravotníctva SR. Biskupi zdôraznili, že v školách už vhodná sexuálna výchova zaradená do príslušných predmetov existuje. „Prišlo k zhode, materiál predložený ministerstvom zdravotníctva bol stiahnutý,“ povedal novinárom po pracovnom obede hovorca KBS Jozef Kováčik. Ako ďalej hovorca informoval, biskupi sa v tejto oblasti s predsedom vlády dohodli na ďalšom dialógu.

Dôležitý však je, ako podčiarkol, spoločný dialóg a nie konfrontácia „na poslednú chvíľu“.

Šport, 7.11.2008